

สะเดามัน

มะขามป้อมยักษ์

มะขามเปรี้ยวยักษ์

มะขามแดง

ไม้ทนแล้ง เงินล้าน

พืชหัวไร่ปลายนา..ทวดตาเลียง

ตอบโจทก์..ดินเลว..น้ำแล้ง..ไร้การดูแล

มะตูม

มะรุม

เพกาไต้ย

ครูลอ ดอกเรียง

A7

“ไร่มะขามป้อมยักษ์ครูลอ” ส่ง
มะขามป้อมสุกแล้วอยู่ได้สบาย
หากดูแลใช้หลักพัน แต่กำไรหลักหมื่น

“ครูลอ ดอกเรียง เจ้าของ ‘ไร่มะขาม
ป้อมยักษ์ครูลอ’ เนาะปลูกมะขามป้อมสุก
แล้วได้สบาย หรือคนวัยใกล้เกษียณปลูก
ไว้ไม่เกิน 5 ปี พันกำไรหลักหมื่น/ไร่ พร้อม
เผยวิธีเสริมรากและฝากต้น ช่วยต้นโตแบบ
ก้าวกระโดด รวมถึงสารพัดเทคนิคในการทำให้
มะขามป้อมมีคุณภาพ”

คุณชุมพล วิวัชรลวงค์

A16

“ไร่มะขามเปรี้ยวยักษ์นครปฐม”
ฟินร! มะขามเปรี้ยวใช้งานได้ทุก
ส่วน ขายเกลี้ยงตั้งแต่ฝักดิบ ตลาด
อุตสาหกรรม- กรรณโลกต้องการอื้อ

“ชุมพล วิวัชรลวงค์ เจ้าของ ‘ไร่มะขาม
เปรี้ยวยักษ์นครปฐม’ เผยมะขามเปรี้ยวยักษ์มี
ประโยชน์ทุกส่วน ตั้งแต่ยอดอ่อน ฝักอ่อน ฝัก
ดิบ ฝักแก่ มะขามเปียก เมล็ด เปลือก ใบ ต้น
กิ่ง ใบ นำไปใช้แทบทุกวงการ ไม่ใช่เฉพาะไว้กิน
เท่านั้น ตลาดอุตสาหกรรมโลกต้องการแต่มีดิน
ผลิตน้อย ชวนให้ปลูกไว้ไม่เสียหลายเพราะขาย
ดีหมดเกลี้ยงตั้งแต่ฝักดิบแล้ว”

คุณประสาน คำมาตย์

A24

จริงหรือไม่ “เพกาเตี้ย” ปลูกง่าย โตไว ไม่ต้องฉีดยา
บำรุงดี 6 เดือนติดผล (กำไรปีละเป็นล้าน!!!)

“ประธาน คำมาตย์ เจ้าของสวนเพกาเตี้ยพันธุ์! ปลูกง่าย โตไว ไม่ต้องฉีดยา ต้นทุนแทบไม่มี แต่ถ้าบำรุงดี 6 เดือนติดผลแน่นอน ขายผักและต้นพันธุ์กำไรดีปีละเป็นล้าน พร้อมเทคนิคการจัดการสวนให้ใช้ประโยชน์ได้แบบคุ้มค่า”

คุณสมปอง บางพิทักษ์

74

“มะขามแดง” ไร่เทียมทาบ ไม่ดูแลก็ไม่ตาย แดงออกฝักปีละ 2 ครั้ง น้ำก็ออกดกทั้งปี ราคาพุ่งสูงกว่ามะขามทั่วไป

“สมปอง บางพิทักษ์ เจ้าของ ‘สวนสุมาลี’ ปลูกมะขามป้อมยักษ์และมะขามแดงเป็นหลัก ชูมะขามแดง เนื้อในสีแดงสรรพคุณล้ำ มีสารแอนโทไซยานินสูงที่สุด แปรรูปเป็นน้ำสีแดง อมชมพูดื่มชื่นใจ สุขภาพดี แดงทนแล้ง ปลูกไม่ยาก ออกฝักปีละ 2 ครั้ง ได้น้ำดีออกดกทั้งปี ราคาไม่ต้องห่วงสูงกว่ามะขามทั่วไป ไม่มีขาดทุนแน่นอน”

คุณมานิตย์ อยู่ฤทธิ

80

“**มะตูมป่า**” เมืองกาญจน์ ปลุก
ท๊อบบนดินแยะ...ไร่ดูแล
ແຕ່กลับ**สร้างกำไร** 3-5 แสน

“มานิตย์ อยู่ฤทธิ เกษตรกรแนวคิดเลิศ
ดินแยะ แห้ง แห้งแล้ง ปลุกพืชทนแล้งไม่ต้อง
ดูแลก็รอด ทั้งมะขาม ผักหวาน และมะตูม ไม่
ต้องใส่ใจเดี๋ยวก็มีผลผลิตให้เก็บขาย มะตูม
ป่าปลูกทิ้งไว้ร่วม 20 ปี เอาไม้มาซ่อมแซมบ้าน
ส่วนผลผลิตแค่อยู่เฉยๆ ก็มีคนมาขอเหมาซื้อ
ทุกปี แถมตั้งราคาเองได้ กิโลละ 5 บาท เก็บ
ต่อต้นได้ 300-500 กิโลกรัม/ฤดูกาล มี 200
ต้น คำนวณเล่นๆ กำไรต่อกิโล 3-5 แสนบาท
ที่สำคัญไม่มีต้นทุนอีกด้วย”

เอี้ยอ้วน-ประยุทธ์ พูลเฟือก

84

ใช้ มะตูมแปะ! มีที่ดินรีบปลูกทิ้งไว้
ไม่ต้องดูแลก็ขายได้ราคาดี
ตลาดแปรรูปก็ชอบ & แห้ง มีรอรับ
เพียบ

“เอี้ยอ้วน-ประยุทธ์ พูลเฟือก เขียน
มะตูมเมืองกาญจน์ ทั้งปลูกและแปรรูปเป็น
มะตูมเชื่อม&แห้งขาย ประสบการณ์กว่า 30 ปี
อยากให้คนมีที่ดินปลูกมะตูมไว้ ไม่ต้องดูแลก็มี
ผลผลิต แถมกำหนดราคาเองได้ จะเหมา ขาย
เป็นลูก หรือเป็นกิโลกรัมได้หมด พร้อมแนะ
ปลูกพันธุ์ยักษ์ มะตูมขนาดใหญ่น้อย-เล็ก มะตูม
หม้อ มะตูมไข่ พ่อค้าแปรรูปต้องการมาก”

คุณสมพร เวียงสงค์

93

Uพิศวรรษย์ “สะเดากะวาย” ปลูกง่าย ขายคล่อง ออกก่อนฤดู
กิโหลละ 150 บาท ที่ “ไร่โชคเวียงสงค์”

“สมพร เวียงสงค์ เจ้าของไร่โชคเวียง
สงค์ ปลูกสะเดากะวายทิ้งไว้ไม่ได้สนใจ แต่
กลับโตไว ทนแล้งเป็นเลิศ ออกดอกนอกฤดู
โดยไม่ต้องบังคับ ราคาพุ่งกิโหลละ 150 บาท
ช่วงสะเดาเยอะยังขายได้กิโหลละ 40 บาท แต่
ต้นทุนเป็นศูนย์ แะแค่ใส่มูลวัวช่วงฤดูฝนเล็กน้อย
ใส่ทุกวันที่ฝนตก เท่านั้นผลผลิตจากที่มาก
ก็ยิ่งพริบพริบ”

คุณสุทธิชาณุ สุขจินทา (ชาตรี)

99

Uกพิสูจน์ “สะเดามันกะวาย” เก็บ
ดอกขายตลอดปี งามเกษตรสร้าง
รายได้ ขอบ “สุทธิชาณุ สุขจินทา” ที่
กลางดง ปากช่อง

“ตามไปดูสะเดามันกะวายยอดแดง พืช
เศรษฐกิจยอดนิยม รสชาติดี ไม่มีขม ออกดอก
ตลอดปี มีตลาดรองรับ เก็บดอกและยอดขาย
สร้างรายได้อย่างงดงาม พร้อมกับทำกิ่งตอนขาย
ปลูกขยายกว่า 10 ไร่กว่า 800 ต้น มีผลผลิต
และรายได้ตลอดปี ที่ ต.กลางดง อ.ปากช่อง
ของหนุ่มใหญ่ ใจดี สุทธิชาณุ สุขจินทา (ชาตรี)
เจ้าของสวน”

จ.ส.อ.สุนทรชัย บุญมา

104

“สวนมะรุบอินเดียักษ์” ชวนปลูก “มะรุบอินเดีย” เป็นงานอดิเรก ให้ฟ้าดูแลยรรอด ฝึกใหญ่ เนื้อเยอะ คนซื้อหมดเกลี้ยง อยากได้ต้องจ้อง!

“จ.ส.อ.สุนทรชัย บุญมา ชำนาญการที่ชอบการเกษตร จึงปลูกพืชเป็นงานอดิเรกในช่วงวันหยุด โดยปลูกมะรุบอินเดียไว้เป็นพืชที่เลี้ยงผักหวานป่า แต่พื้นที่เป็นดินดาน ผักหวานป่าตายเกลี้ยงเหลือแต่มะรุบอินเดีย เมื่อโตฝึกใหญ่เนื้อเยอะคนเห็นจองหมดเกลี้ยง จากงานอดิเรกจึงผันมาเป็นขายทั้งฝึกสด เมล็ด และต้นพันธุ์เพื่อรับซื้อเมล็ดแห้งกลับมาแปรรูปเป็นชาและใช้ในเวชสำอางเพิ่มมูลค่า”

มะขามเปรี้ยว

“ไร่มะขามป้อมยักษ์ครูลอ”

ส่งมะขามป้อมสุกยกลงอยู่ได้สบาย
ตากแดดไล่เชื้อลวกพ่น แต่กำไรหลักหมื่น

“ครูลอ ดอกเรียง เจ้าของ
‘ไร่มะขามป้อมยักษ์ครูลอ’ แะปลูก
มะขามป้อมสุกยกลงได้สบาย หรือคน
วัยใกล้เกษียณปลูกรอไว้ไม่เกิน 5 ปี
พ่นกำไรหลักหมื่น/ไร่ พร้อมเผยวิธี
เสริมรากและฟากต้น ช่วยต้นโตแบบ
ก้าวกระโดด รวมถึงสารพัดเทคนิคใน
การทำให้มะขามป้อมมีคุณภาพ”

ครูลอ เจ้าของไร่มะขามป้อมยักษ์ปลูกแบบเสริมราก

ย้อนอดีตเจ้าของ “ไร่มะขามป้อมยักษ์ครูลอ”

หากพูดถึงพืชทนแล้งอย่าง “มะขามป้อม” ต้องยกให้เป็นหนึ่งในยอดฝีมือที่มีเทคนิคแพรวพราวไม่แพ้ใครจริงๆ สำหรับ **ครูลอ ดอกเรียง** เพราะนอกจากการทำงานรับราชการเป็นคุณครูโรงเรียนประถม ในจังหวัดกาญจนบุรีแล้ว อีกรูปแบบของการเป็นเกษตรกรเจ้าของ “ไร่มะขามป้อมยักษ์ครูลอ” เธอผู้นี้ได้รับฉายาว่าเป็นแม่มดแห่งการใช้เทคนิคเสริมราก-ฟากต้น เพราะสามารถปลูกพืชให้โตไวแบบก้าวกระโดดเหมือนสั่งได้

โดยเจ้าตัวเล่าย้อนความหลังให้ฟังว่า ได้ไปเจองานวิจัยเกี่ยวกับเจ้ามะขามป้อมที่งานเกษตร จึงไปดูและศึกษาจนได้ข้อสรุปว่าประโยชน์มะขามป้อมคือเป็นอาหาร เป็นยารักษาโรคได้ ทำเวชสำอางได้

พอเห็นประโยชน์อย่างนี้แล้วจึงคิดอยากปลูก โดยมองว่าต้องอนาคตดีอย่างแน่นอน กอปรกับสมัยเด็กเจ้าตัวเคยเห็นมะขามป้อมลูกใหญ่เท่ามะนาว ทำให้เริ่มเสาะหามะขามป้อมพันธุ์นั้น และได้ไปเจอ

ต้นมะขามป้อมยักษ์เป็นเตี้ย

ที่ไร่ลุงจุ่น ท่าม่วง เมื่อได้พันธุ์มะขามป้อมมาเป็นที
เรียบร้อย จึงซื้อที่ดิน 10 ไร่ ปลูกทันที

“เราเริ่มปลูกมะขามป้อมยักษ์ประมาณ 4 ไร่
ก่อน โดยลองปลูกอยู่หลายสายพันธุ์ อาทิ ‘พันธุ์แม่
ลูกดก’ เป็นไม้กิ่งเตี้ยกิ่งสูงซื้อมาต้นละ 1,000 บาท
ที่ชอบพันธุ์นี้เพราะออกลูกดกมากจริงๆ โดยลูกเขา
จะไม่ใหญ่มากคือประมาณเหรียญ 10 แต่ความ
ดกรับรองว่าแทบจะต้องนอนเก็บ ส่วนอีกพันธุ์คือ
‘พันธุ์แป้นเตี้ย’ ซึ่งเป็นมะขามป้อมสายพันธุ์ไทย กิ่ง
ใหญ่แข็งแรง ต้นเตี้ย ลูกใหญ่ หากดูแลดีๆ ลูกจะ
โตเกือบเท่าฝาแบนด์”

และปัจจุบันครูลองปลูกอยู่ 5 สายพันธุ์ โดย
จะเน้นสายพันธุ์ไทย ซึ่งต้องมีลักษณะดีคือ ต้นไม่
สูงมากสะดวกในการเก็บ ลูกใหญ่ ดก ซึ่งมี “พันธุ์
แป้นสยาม” หรือที่สวนนี้เรียกแป้นประชา “แม่ลูก
ดก” “ท้อพวงอูงน” “ท้อยักษ์” และ “แป้นสีทอง”
และฤดูกาลหน้าจะมีเพิ่มอีกหลายสายพันธุ์ เช่น
กาแฟ แอปเปิล แป้นจันทร์ แป้นยักษ์ เป็นพันธุ์ที่

มะขามป้อมยักษ์พันธุ์ไทย

คัดมาแล้วว่าดีเพื่อให้คนซื้อได้พันธุ์ที่ดีที่สุดไป

ลักษณะเด่นที่น่าปลูกคือพันธุ์ท้อพวงอูงน
และแม่ลูกดก เพราะเป็นพันธุ์ที่ติดลูกง่ายมาก อย่าง
แม่ลูกดกจะให้ผลผลิตดกมาก ส่วนท้อพวงอูงน

ไม้ทนแล้งเงินล้าน

อภิชาติ ศรีสอาด, พชร ลำโรงเย็น

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

อภิชาติ ศรีสอาด, พชร ลำโรงเย็น

ไม้ทนแล้งเงินล้าน

พิมพ์ครั้งที่ 1 - กรุงเทพฯ : นาคา อินเทอร์เน็ตมีเดีย, 2561

144 หน้า : ภาพประกอบ

1. สะเดา มะขามป้อม มะขามเปรี้ยว มะขามแดงฯ 2. บทสัมภาษณ์ I. ชื่อเรื่อง ISBN :
ISBN : 978-616-359-072-5

กรรมการผู้จัดการ :

อภิชาติ ศรีสอาด

ที่ปรึกษา :

สุราษฎร์ ทองมาก, ปัญญา เจริญวงศ์,
ประเวช แสงเพชร, เกียรติพันธ์ จันทราปัตย์

ที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย :
(ทนายความ)

สมนึก พุ่มไฉยา

ผู้จัดการทั่วไป :

วิลาวรรณ ปิยะปราโมทย์

หัวหน้าส่วนหนังสือ

เฉพาะกิจเชิงเกษตร :

อัมพา คำวงษา

กองบรรณาธิการ :

วิจิต ใจมล, จันทรา อุสุวรรณ, ณัฐฐาญมณต์ ดินรมรัมย์

ฝ่ายศิลปกรรม :

เฉลิมพงษ์ กวินรจิตมงคล

จัดพิมพ์โดย :

บริษัท นาคา อินเทอร์เน็ตมีเดีย จำกัด
เลขที่ 64/51-53 หมู่ 3 ต.คลองมะเดื่อ อ.กระทุ่มแบน
จ.สมุทรสาคร 74110 โทร. 034-473213-5, 08-1372-9483
แฟกซ์ 034-473215
www.nakabooks.com
e-mail : api_naka@yahoo.co.th
fanpage : @kasetnaka
Line@ : naka64

คำนำ

ต้องยอมรับว่ามีต้นไม้อยู่หลายชนิด เช่น มะขาม มะตูม เป็นต้น ที่มักขึ้นอยู่ตามป่า พื้นที่รกร้าง หรือตามข้างทางไร้การดูแล ส่วนใหญ่จะถูกมองข้ามเนื่องจากไม่ใช่พืชเศรษฐกิจที่ทำเงิน อีกทั้งยังเกะกะเพราะขึ้นง่ายขยายพื้นที่เองจนมากเกินไป ทำให้เกษตรกรโค่นทิ้งเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นแทน

แต่หาว่าไม่รู้ว่ามีลักษณะเด่นของไม้เหล่านี้คือ สามารถปลูกได้ทุกสภาพดิน โดยเฉพาะดินแฉะ ดินหินลูกรัง ดินภูเขา ตลอดจนยังทนแล้งได้ดีมาก ไม่มีน้ำหล่อเลี้ยงก็อยู่ได้ ไม่มีตาย แถมยังมีผลผลิตให้ทุกปี ถึงแม้ว่าจะไม่เยอะเท่ากับการบำรุงดูแล แต่ก็สามารถจำหน่ายได้กำไรเพราะไม่มีต้นทุนการผลิต อีกทั้งตลาดก็มีรองรับอยู่ไม่น้อย ไม่ต้องออกหาแหล่งจำหน่ายให้เหนื่อย แค่นอนอยู่บ้านก็จะมีพ่อค้าเข้ามาซื้อถึงบ้านเลยทีเดียว ที่สำคัญเกษตรกรยังสามารถกำหนดราคาเองได้อีกด้วย

แต่ก็มีข้อจำกัดอยู่ว่าหากใครที่คิดอยากปลูกไม้ทนแล้ง ต้องเป็นคนที่มีพื้นที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ พื้นที่นั้นแะปลูกพืชอื่นไม่ขึ้น ทำความยากกับงานอื่นหรือเกษียณ หรือมีรายได้จากพืชอื่นเป็นประจำอยู่แล้ว และมีพื้นที่เหลือจึงปลูกพืชทนแล้งทิ้งไว้ เพราะต้องใช้เวลาหลายปีกว่าจะเริ่มมีผลผลิตให้จำหน่ายได้

และสำหรับประเทศไทยก็มีพื้นที่ดังที่กล่าวมาแล้วค่อนข้างมาก จึงเกิดเป็นหนังสือ **“ไม้ทนแล้งเงินล้าน”** ขึ้น เพื่อให้พื้นที่ไร้ค่าและสภาพดินแะเหล่านี้ได้กลับมามีประโยชน์ สร้างกำไรให้ในระยะยาวอีกครั้ง ซึ่งในเล่มได้รวบรวมข้อมูลไม้ทนแล้งที่ปลูกทิ้งไว้ไม่ต้องดูแลก็อยู่ได้ และตลาดมีความต้องการสูงแต่มีเกษตรกรปลูกน้อย ได้แก่ มะขามป้อม มะขามเปรี้ยว มะขามแดง สะเดา มะรุมนอินเดีย เพกาเตี้ย และมะตูม พร้อมแนวทางการบำรุงดูแลสำหรับทำเชิงการค้า รวมถึงเทคนิคต่างๆ จากสาวกไม้ทนแล้งที่จะมาเผยกันแบบหมดเปลือกในเล่ม จึงขอขอบคุณทุกแหล่งความรู้และภาพประกอบในเล่มมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พัชรี สำโรงเย็น

ผู้เรียบเรียง

สารบัญ

สะเดา.....	4
- ประโยชน์ของสะเดา.....	5
- ลักษณะทั่วไป.....	7
- การขยายพันธุ์.....	8
- การเพาะเมล็ดและการเตรียมกล้า.....	9
- การปลูกและการดูแลสะเดา.....	11
- ตลาดและราคาสะเดา.....	16
มะขามป้อม.....	25
- ประโยชน์ของมะขามป้อม.....	26
- ลักษณะทั่วไป.....	26
- การขยายพันธุ์.....	28
- การปลูกและการดูแลมะขามป้อม.....	29
มะขามเปรี้ยว.....	33
- ประโยชน์ของมะขามเปรี้ยว.....	35
- ลักษณะทั่วไป.....	36
- การปลูกและการดูแลมะขามเปรี้ยว.....	38
มะขามแดง.....	45
- ประโยชน์ของมะขามแดง.....	45
- ลักษณะทั่วไป.....	47
- การปลูกและการดูแลรักษา.....	49
มะตูม.....	50
- ประโยชน์ของมะตูม.....	52
- ลักษณะทั่วไป.....	55
- การปลูกและการดูแลรักษามะตูม.....	56
มะรุม.....	58
- ประโยชน์ของมะรุม.....	59
- ลักษณะทั่วไป.....	62
- การปลูกและการดูแลมะรุม.....	63
เพกา.....	67
- ประโยชน์ของเพกา.....	68
- ลักษณะทั่วไป.....	69
- การปลูกและการดูแลเพกา.....	72
สัมภาษณ์พิเศษจากสาวกไม้ทนแล้ง	
- “ไร่มะขามป้อมยักษ์ครูลออ” ส่งมะขามป้อมสู้ภัยแล้งอยู่ได้สบาย หากดูแลใช้หลักพัน แต่กำไรหลักหมื่น.....	A7
- “ไร่มะขามเปรี้ยวยักษ์นครปฐม” พันธุ์ มะขามเปรี้ยวใช้งานได้ทุกส่วน ขายเกลี้ยงตั้งแต่ฝักดิบ ตลาดอุตสาหกรรมโลกต้องการอ้อ.....	A16
- จริงหรือไม่ “เพกาเตี้ย” ปลูกง่าย โตไว ไม่ต้องฉีดยา บำรุงดี 6 เดือนติดผล กำไรจะเป็นล้าน!!!.....	A24
- “มะขามแดง” ไร่เทียมทาน ไม่ดูแลก็ไม่ตาย แถมออกฝักปีละ 2 ครั้ง น้ำถึงออกดกทั้งปี ราคาพุ่งสูงกว่ามะขามทั่วไป.....	74
- “มะตูมป่า” เมืองกาญจน์ ปลูกทั้งบนดินแยะ...ไร้ดูแล แต่กลับสร้างกำไรปีละ 3-5 แสน.....	80
- เชียนมะตูมนะ! มีที่ดินรีบปลูกทั้งไว้ ไม่ต้องดูแลก็ขายได้ราคาดี ตลาดแปรรูปทั้งเชื่อมแแห้ง มีรองรับเพียบ.....	84
- มหัศจรรย์ “สะเดาทะวาย” ทนแล้ง ปลูกง่าย ขายคล่อง ออกก่อนฤดูผลไม้ละ 150 บาท ที่ “ไรโซคเวียงสงค์”...93	
- บุกพิสูจน์ “สะเดามันหะวาย” เก็บดอกขายตลอดปี งานเกษตรสร้างรายได้ ของ “สุทธิชาณ สุขจันทา” ที่กลางดงปากช่อง.....	99
- “สวนมะรุมอินเดียนักษ์” ชวนปลูก “มะรุมอินเดีย” เป็นงานอดิเรก ให้ฟ้าดูแลยังรอด ฝักใหญ่เนื้อเยอะ คนซื้อหมดเกลี้ยง อยากได้ต้องจอง!.....	104
บรรณานุกรม.....	112

สะเดากะวาย

สะเดา ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Azadirachta indica* A. Juss. V
as *Siamensis* Valetton อยู่ในวงศ์ Meliaceae มีชื่อสามัญ
ที่เรียกกันทั่วไปว่า Neem, Nim, Margosa, Yepa, Tamaka สำหรับชื่อ
ท้องถิ่นในเมืองไทยเรียกว่าต่างกันไปคือ สะเดาบ้าน ภาคใต้เรียก เดา, กระเดา
ภาคเหนือเรียก สะเลียม แต่เป็นคนละชนิดกับสะเดาข้างหรือไม้เทียม

ไม้สะเดา ขึ้นในป่าแล้งทั่วไป พบมากในประเทศอินเดีย ปากีสถาน ศรี
ลังกา ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซียและพม่า ประเทศแถบแอฟริกาได้มีการนำ
ไม้สะเดาเข้าไปปลูกในสวนป่าตามบริเวณพื้นที่แห้งแล้งอย่างกว้างขวาง เช่น
ชุดานมาลาวี ซิมบับเว ไนจีเรีย แทนซาเนียและกาน่า เป็นต้น ในสภาพ
ธรรมชาติไม้สะเดาสามารถเจริญงอกงามในท้องที่มีอากาศร้อนชื้น มีอุณหภูมิ
สูงถึง 44 องศาเซลเซียส สำหรับในแถบแห้งแล้งที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยกว่า 130
มิลลิเมตร/ปี ต้นสะเดาไม่สามารถจะขึ้นได้

ไม้สะเดาที่ปลูกกันทั่วไปในชนบทหรือต่างจังหวัดและพบได้ทุกภาคของไทยมีอยู่ 2 ชนิดคือ สะเดาไทย ที่มีลักษณะของใบจะหยักเป็นแบบฟันเลื่อยแต่ปลายของฟันเลื่อยจะทู่ ปลายใบแหลม โคนใบเบี้ยวแต่กว้าง ฐานใบเยื้องกันเล็กน้อย สีของใบเขียวเข้มเป็นมัน นิยมใช้ใบอ่อนและดอกเป็นอาหาร และอีกพันธุ์คือสะเดาอินเดีย เป็นพันธุ์ไม้พื้นเมืองดั้งเดิมของอินเดีย ลักษณะของใบหยักเป็นฟันเลื่อยชัดเจนมากกว่าสะเดาไทย ปลายใบเรียวแหลมกว่า ลักษณะเนื้อใบหรือผิวใบบางกว่า ลำต้นไม่แตกเป็นรอยมากเหมือนพันธุ์ไทย ก้านด้านยาวกว่าและติดผลมากกว่า ยอดและดอกชมกว่าสะเดาไทย

ประโยชน์ของสะเดา

ไม้สะเดาเป็นพันธุ์ไม้ที่มีประโยชน์หลายประการ เพราะเป็นไม้ทนแล้ง สามารถขึ้นได้ไม่เลือกดิน เจริญเติบโตเร็วพอสมควร ต้านทานไฟ แดกหน่อได้ดี สัตว์เลี้ยงไม่กิน ปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลงทำอันตรายมีน้อย เนื้อไม้มีคุณภาพดีและจัดอยู่ใน

ประเภทของไม้เนื้อแข็งประสงค์ คือ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้แทบทุกส่วน นอกจากการใช้ประโยชน์เนื้อไม้แล้ว ใบและดอกสามารถใช้เป็นอาหารคนใช้เป็นยารักษาโรค เมล็ดของสะเดามีสารอะซาได

แรคติน (azadirachtin) ซึ่งนำมาสกัดทำยาฆ่าแมลงได้ ทั้งนี้ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1.สกัดทำน้ำมัน เมล็ดของไม้สะเดาให้น้ำมันประมาณ 40% ซึ่งน้ำมันที่ได้รับจะใช้ประโยชน์ในการทำน้ำมันเชื้อเพลิงจุดตะเกียง น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์

2.ทำปุ๋ย เนื้อหุ้มเมล็ดในช่วงขณะที่เน่าเปื่อยจะให้พวกแก๊สมีเทนสูง ส่วนใบและกิ่งจะช่วยปรับปรุงดิน ในประเทศศรีลังกา อินเดีย และพม่า นิยมใช้เป็นปุ๋ยหมักและปุ๋ยอินทรีย์ เศษเหลือของเมล็ดหลังจากคั้นเอาน้ำมันไปแล้ว ใช้เป็นปุ๋ยได้เป็นอย่างดี เพราะมีธาตุอาหารมากกว่าปุ๋ยหมัก จากคุณสมบัตินี้ ประเทศอินเดียได้มีการนำต้นสะเดาเข้าไปปลูกในแถบแห้งแล้ง เพื่อช่วยปรับปรุงดินในพื้นที่แห้งแล้งหลายแห่ง ปรากฏว่าประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

3.อุตสาหกรรมเคมี เปลือกของต้นสะเดาจะมีสารจำพวกน้ำฝาด (tannin) ประมาณ 12-

14 เปอร์เซ็นต์ จากการศึกษาค้นคว้าในประเทศอินเดียพบว่าน้ำฝาดที่ได้จากการสกัดจากต้นสะเดาใช้ประโยชน์ได้ดีกว่าน้ำฝาดที่ได้จากพืชชนิดอื่น น้ำมันที่ได้จากสะเดานิยมใช้ในการทำสบู่ ผสมยารักษาโรค

4.เป็นสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช สารพิษจากสะเดาสามารถใช้กับแมลงได้หลายชนิดตามที่นักวิจัยต่างๆ ได้ค้นคว้าไว้ดังนี้ เพลี้ยอ่อน เพลี้ยกระโดดสีเขียวข้าว แมลงหวี่ขาวยาสูบ มอดแป้ง มอดข้าวโพด ตัวงั่วเขียว ตัวงั่วหมัด หนอนผีเสื้อ กินใบส้ม ตัวเต่า จิ้งหรีด ตั๊กแตน หนอนม้วนใบข้าว หนอนเจาะสมอฝ้าย แมลงวันผลไม้ และอื่นๆ อีกเป็นจำนวนมาก นอกจากจะกำจัดแมลงแล้วยังใช้กำจัดไส้เดือนฝอยในดินได้อีกด้วย

5.เป็นพืชสมุนไพรรักษาโรค ในประเทศไทย สมุนไพรสมุนไพรแห่งประเทศไทยได้จัดเต็มสะเดาเป็นไม้สมุนไพรชนิดหนึ่ง โดยนำส่วนของต้นมาใช้ประโยชน์เป็นยารักษาโรคได้หลายอย่างคือ เปลือก ราก เปลือกต้น และผลอ่อน เป็นยาเจริญอาหาร แก้ไข้มาลาเรีย เปลือก ราก เป็นยาสมานแผล แก้บิด ก้านใบผสมกับสมุนไพรชนิดอื่น แก้ไข้ ใบเป็นยาพอกฝี ใบ เมล็ด เป็นยาฆ่าแมลง ฆ่าเชื้อ ใบอ่อนและดอก เป็นยาช่วยเจริญอาหารและช่วยย่อยอาหาร ดอกแก้พิษเลือดกำเดา บำรุงธาตุ ผลแก้โรคหัวใจ กระพี้แก้ปวดฝี การ แก่น แก่กลืนเหียน อาเจียน รากแก้แก้ลม เสมหะที่แน่นในอก และจุกคอ ยางดับพิษร้อน เปลือก ราก แก้ว แก้ไข้ทำให้อาเจียน แก้โรคผิวหนัง ผลอ่อนใช้ถ่ายพยาธิ แก้วริดสีดวง และเป็นปัสสาวะพิการ

6.ปลูกเพื่อเป็นแนวกันลมและเป็นไม้ให้ร่ม เนื่องจากมีใบหนาทึบ รากลึก ทนแล้ง ทนดินเค็ม ผลัดหรือทิ้งใบในเวลาสั้น มีดอกดีมีลูกมีใบในระหว่างฤดูร้อน